33ste jaar. — Nr 145. Zaterdag 4 December 1886.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

☞ De personen die een abonnement op den *Postrijder* nemen voor het jaar 1887, zullen het blad gratis ontvangen van den dag hunner inschrijving tot den 1en januari aanstaande.

De prijs, *vooraf betaalbaar*, blijft bepaald als volgt :

Driemaal per week	**fr. 6.00**
Tweemaal »	**5.00**
Zondags alleen	**4.00**

TONGEREN, 4 DECEMBER.

Van alles wat.

De katholieke associatie van het kanton Tongeren zal zich zondag 12 december in de groote zaal der Concordia vergaderen om hare denkwijze uit te spreken over het vraagstuk van den persoonlijken militairen dienst.

Het ontwerp in de Kamer neergelegd door M. d'Oultremont, vertegenwoordiger van Brussel, bepaalt zich niet met te vragen dat de plaatsvervangers afgeschaft worden en dat de loteling die een slecht nummer trekt in persoon zal moeten dienen ; M. d'Oultremont en de militairisten gaan veel verder. Zij vragen den algemeenen en verplichtenden dienst voor eenieder.

Volgens dit stelsel zou het onmoodig zijn nog te loten. Al wie den ouderdom van twintig jaren zou bereikt hebben, en geene lichamelijke gebreken heeft, die zou moeten naar de kazerne trekken en alle dagen met een klarinet van zes voet in de hand de exercitie gaan doen. Of gij daar goesting voor hebt of niet, gij twintigjarige jongeling, daar vragen de militairisten niet naar ; maar voorwaarts ! Of dat in den zin der onders valt, dat doet er niets aan, pak den ransel op, en *en avant marche !*

Wat er daarna komt van den jongeling die eenige jaren in den verpestenden luchtkring der kazerne moet doorbrengen, dat behoeft niet gezegd. Het leger is ongelukkig voor velen eene school van zedebederf. Wat meer is, vele officiers en nog veel meer onder-officiers geven aan de jonge soldaten het voorbeeld der onderdanigheid en menige brave jongeling die een voorbeeld van deugd, van godsdienstigheid en van onderliefde was, komt op het einde van zijnen diensttijd terug met een bedorven hart en een bedorven lichaam ; hij wordt de schande zijner familie.

Meent gij, Mijnheer d'Oultremont, dat de deugdzame ouders met eenen gerusten geest hun kind naar die school van zedebederf zien optrekken ?

O ja, men heeft eene schoone reden gevonden om den algemeenen en verplichtenden soldatendienst in te voeren ! Men zegt : het is onrechtvaardig dat de zoon van den arme moet soldaat worden, terwijl de zoon van den rijke zich van den dienst afkoopt.

En als er eens niemand zich zal kunnen afkoopen, zal dan de dienst van den arme minder zwaar zijn ?

Men zegt : het tegenwoordig stelsel ontneemt aan den arme zijne vrijheid, terwijl de rijke zijne vrijheid kan behouden.

Zoo zoo ! omdat men eene onrechtvaardigheid begaat jegens den arme, wil men de onrechtvaardigheid ook op den rijke doen vallen. Wat de arme daarmee zal gewonnen hebben dat verstaan wij niet.

Wat wij willen dat is dat men aan den arme zijne vrijheid terug geve en dat men niemand dwinge tegen zijnen dank soldaat te worden. Wat wij willen dat is dat men in België een leger van vrijwilligers invoere. En zeg niet, M. d'Oultremont, dat dit niet mogelijk is. In Engeland en in Zwitserland bestaat het leger uit vrijwilligers ; waarom zou zoo iets ook niet in België mogelijk zijn.

⁂

Men vraagt dat de remplaçanten afgeschaft worden, omdat de remplaçant een slecht soldaat is. Maar weet men wel dat er van den remplaçant veel meer waarborgen geëischt worden dan van den milician die voor zijn eigen nummer moet soldaat worden ? Een jongeling, bij voorbeeld, die voor diefstal of een ander misdrijf door de correctioneele rechtbank veroordeeld is, die wordt als soldaat aangenomen indien hij een slecht nummer trekt. Maar hij die door de correctioneele rechtbank veroordeeld is geworden, kan geen remplaçant meer worden. Van den eerste vraagt men niets anders dan dat hij gezond zij van lichaam, en dat hij de vereischte maat hebbe, maar of hij een deugniet is van de eerste soort, daar wordt niet na gevraagd.

Voor den remplaçant is men veel strenger, heeft hij het geringste misdrijf op zijne kap dan begeert men hem niet.

Als men eens wolf heet, zegt het spreekwoord, dan blijft men wolf. De remplaçant is voor onze militairisten de wolf die moet vervolgd en doodgeslagen worden. Men lastert hem om hem buiten het leger te dringen en alzoo tot het alleman soldaat te komen. De eerste stap is altijd de moeilijkste ; men begint met den remplaçant te verwijderen, daarna komt men tot den persoonlijken dienst van al die een slecht nummer trekken en kort erna moet alleman soldaat zijn.

Dan zal ons landje gelukkig en plezierig zijn, hé ! En als niemand zich aan den soldatendienst zal kunnen onttrekken, dan zal het belgisch leger zedelijk en onoverwinbaar zijn !

In Frankryk bestaat de gedwongen dienst voor iedereen. De zoon van den rijke moet daar soldaat worden gelijk de zoon van den werkman. En ? Er bestaat misschien in de geheele wereld geen zoo bedorven leger als het fransche leger.

Daar kunnen wij ons aan spiegelen.

⁂

Wat genoeg den afkeur der bevolking voor alle verzwaring van den soldatendienst laat zien, is het getal meetingen en vergaderingen die op alle punten van het land bijeengeroepen worden om tegen het wetsontwerp d'Oultremont te protesteeren.

Wij hebben onder de oogen den tekst van een smeekschrift door den *Bond van het vrije Werk* van St-Nikolaas de kamer van volksvertegenwoordigers ingezonden.

Bij oorzake van gebrek aan plaats is het ons onmogelijk dit smeekschrift volledig aan onze lezers mede te deelen. Ziehier in eenige woorden waarvan het er kwestie in is.

Er wordt in gevraagd dat de soldatendienst niet meer verzwaard zou worden, dat hij integendeel verminderd zoude worden en dat de soldaten een juiste bezoldiging zouden genieten. Alzoo zou de werkman die in het leger ingelijfd wordt, eene vergoeding ontvangen voor den winst die men hem ontneemt.

Er wordt ook in gevraagd dat de vervanging of *remplacement* bewaard worde.

Die onzer lezers die afdruksels van dit smeekschrift in het vlaamsch of in het fransch, kosteloos zouden willen bekomen, wenden zich tot den *Bond van het vrije Werk* te St-Nikolaas die ze hun zal doen geworden.

⁂

De midden-sectie heeft met eenparige stemmen het ontwerp Dumont aangenomen, betgeen voor doel heeft, gelijk men weet, inkomrechten op het vreemd vleesch en het vreemd vee te heffen.

⁂

De lijst der belgische vrijmetselaars is eindelijk verschenen.

Zij is slechts een eerste deel van de volledige handeling over de belgische vrijmetselarij.

De lijst bevat 5250 namen ; zij zal bij middel van maandelijksche bijvoegsels volledigd worden en men zal dus binnen kort andere namen zien bekend maken.

Te koop op het bureel van den *Postrijder*, Groote Markt, 37-39, prijs : fr. **3,50**. Franco per post fr. **3,60**.

⁂

Wilt gij het verschil weten tusschen een katholiek en tusschen een liberaal gouvernement ?

Overweegt dan de volgende vergelijking :

In 1884 zaten de liberalen sedert 10 jaar aan het bestuur.

In 1886 zaten de katholieken er sedert twee jaar aan.

In 1884 hadden de liberalen het land met 20 millioen per jaar meer belast, — en nog zaten zij voor een altijd klimmend te kort.

De openbare werken lagen stil.

Er was maar eene soort van bouw meer die nog ging, de schoolbouw.

Sedert twee jaren integendeel wordt overal gewerkt, wordt overal verbeterd, worden overal nuttige instellingen in het leven geroepen.

In 1884 was de crisis bij lange zoo erg niet als thans.

De ijzereenweg bracht millioenen meer op.

De boezemvrienden der liberalen, de akelige socialisten, hadden toen aan het land geene millioenen schade, gelijk ze dit jaar deden, toegebracht.

En ondanks dit alles, — in plaats van een te kort, — geeft ons het katholiek ministerie een boni !

Maar ook de liberalen wierpen ons geld deuren en vensters uit.

Gansch het liberaal janhagel moest immers het giletzakje gesmeerd worden.

Welnu, — in 1885 alleen hebben de katholieken gezorgd, dat het bestuur 16 millioen minder heeft gekost dan vroeger.

Ook roepen alle menschen, die den voorspoed van het land lief hebben, luidkeels : Weg met de genzen ! Leve de ware vrienden des lands ! Leve het katholiek ministerie !

⁂

De troonrede, door Z. M. den koning bij de plechtige opening der Kamers uitgesproken, bevat nopens het onderwijs, eene verklaring die te duidelijk en te welsprekend is om ze geenen tweden keer op te nemen en onder de neus der liberale lengenaars te wrijven :

« *Met het meeste genoegen*, zegde de Koning, » *stel ik vast dat, sedert twee jaar, het getal kinde-* » *ren die de lagere scholen bezoeken welke aan het* » *toezicht van den Staat zijn onderworpen, met* » *250,000 is vermeerderd. 't is de laatste wedstrij-* » *den blijkt dat de toestand over 't algemeen gun-* » *stig is.* »

Hewel, waar blijven nu de genzen met hunnen zeever van schoolverwoesting en keersdomperij ?

Twee honderd vijftig duizend kinderen meer ! En zij durven dan nog beweren dat de katholieken de scholen ontvolken en schoolverwoesters zijn ?

De toestand van het onderwijs is goed, Z. M. de Koning zegt het zelf, en toch blijven de genzen aan het volk wijs maken dat de katholieken het onderwijs vernietigen en het volk willen in de onwetendheid dompelen !

Ziet ge nu, menschen, dat de genzen lengenaars en volksbedriegers zijn ?

⁂

De genzen zijn razend kwaad omdat minister Beernaert in de Kamer aangekondigd heeft dat de financieele toestand van ons land thans zeer voldoende is.

Die mannen zouden liever gehad hebben dat de kas ledig was en de burgers onder de lasten verpletterd wierden.

Eokel om tegen het ministerie en tegen de katholieken wat te kunnen schreeuwen.

Vieze patriotten !

⁂

Mgr Freppel, de moedige bisschop van Angers, heeft in zijn bisdom, naar het voorbeeld van België eenen *Penning der Kristene Scholen* ingesteld.

Een inrichtingskomiteit is gevormd. Het is samengesteld uit al de Senators en Volksvertegenwoordigers en eenige andere hooggeplaatste personen van het bisdom.

Het is eene eer voor België, dat de Fransche katholieken, door eene ongelukswet vervolgd, gelijk deze welke wij omvergeworpen hebben, dezelfde wapens aanvatten welke ons hier de schitterendste zegepralen hebben bezorgd.

⁂

Te beginnen van 15 December zal men overgaan tot de trekking der loting met premie der stad Brussel. Die groote trekking zal drie maanden duren. Welke beslissing de stad ook neme, het is zeker dat geen enkel blad die trekkingen kan mededeelen.

Er zijn 2,250,000 nummers. Met 90 gedeeld zou men 24,780 nummers (meestal van zes cijfers) per dag moeten afkondigen in een dagblad.

Die publiekatie zou kolommen, neen bladzijden vol beslaan. Zij is dus letterlijk onmogelijk.

Hoe de stad het zal aanleggen om die cijfers, die 2 à 4 millioen cijfers bekend te maken, weten wij niet.

Landbouw.

De stikstof inhoudende meststoffen.
(Engrais azotés.)

II.

In de leemachtige gronden veroorzaakt het aanhoudend en *uitsluitend* gebruik van soda-nitraat (nitrate de soude) eene diepe verandering van de physieke samenstelling van den grond. De grond miergelt zichzelf, zet zich en wordt ondoordringbaar aan den oxygeen der lucht. Dit verschijnsel komt uit eene voortgaande verdwijning van de mestaarde (humus) voort. Indien men jaarlijks niet organieke stoffen aan den grond teeng geeft, dan zal weldra de voorraad die zich in den grond bevindt uitgeput zijn. De mestaarde heeft in de leemachtige gronden dezelfde werking als de zavel : zij maakt den grond lichter, doordringbaarder aan de lucht.

In de beploegde landen is de behouwing door de scheikundige meststoffen alleen, in het algemeen onmogelijk. Daar moet men enkel deze meststoffen gebruiken als aanvulsel van het stal mest dat de physieke samenstelling der grond verbetert. In de weiden en vooral in de vochtige weiden, schijnt het aanhoudend gebruik der scheikundige meststoffen alleen, mogelijk.

⁂

Men moet ook in de leemachtige gronden het gebruik van nitraat in groote hoeveelheid als bedekking vermijden. Na het gebruik van dit meststof vormt zich somtijds eene harde korst, min of meer ondoordringbaar aan de lucht. Het is hoogst noodzakelijk deze korst te breken of wel door het eggen of wel door het omspitten.

In het algemeen kan men aannemen dat men goede gevolgen bekomt door het gebruik van soda nitraat in de droege gronden. Voor deze gronden moet men hem altijd verkiezen boven de andere stikstof inhoudende meststoffen.

De soda-nitraat van 15 tot 16 % stikstof bevattende kost hedendaags ongeveer 22 franken.

⁂

Potasch-Nitraat. — Dit is een dubbel meststof. Het wordt gebruikt als men ter zelver tijd stikstof en potasch aan den grond moet teruggeven. Het wordt weinig gebruikt omdat het te duur is. De potasch-nitraat is niet zoo rijk aan stikstof als soda nitraat. Gelijk deze, is hij een natuurlijk voortbrengsel. Het wordt uit Amerika ingebracht. De salpeter is vooral gebruikt in de kweeking van den tabak. Als men soda nitraat gebruikt, dan krijgt de tabaks-plant eene groote ontwikkeling, de wasdom wordt overschoon maar men zal weinig tabak bekomen en nog zal deze slecht branden. Hoe rijker de tabak aan potasch-nitraat is, hoe gemakkelijker en volheliger zijne verbranding zal zijn.

Het ware misschien geraadzaam in de kweeking der aardappelen, potasch-nitraat te gebruiken. Eder heeft den voorrang van dit meststof of den soda-nitraat bewezen. De asschen van den aardappel houden enkel sporen van soda in en zijn integendeel rijk aan potasch.

⁂

De stikstof inhoudende meststoffen, die slechts na verandering gelijkbaar worden, zijn :

1° *Het salferzuur-ammoniak* (sulfate d'ammoniaque.)

2° *De organieke stikstof inhoudende stoffen.*

Het is nog niet bewezen dat het solferzuur-ammoniak niet rechtstreeks tot voedsel aan de planten dienen kan. Voor betgeen de organieke stoffen aangaat, is de noodzakelijkheid der salpeterwording klaar bewezen.

⁂

Het solferzuur-ammoniak wordt in de gasfabrieken gemaakt. Men vervaardigt het door de ammoniakale waters met zwavelzuur (acide sulfurique) te verzadigen.

Het is het rijkste der stikstof inhoudende meststoffen. Scheikundig zuiver bevat het 21, 21 % stikstof. In den handel bevat dit meststof gemiddeld 20, 55 %. Het houdt in het algemeen van 3 tot 6 % vreemde stoffen in. Het solferzuur-ammoniak moet geen vrij zwavelzuur bevatten. Indien men solferzuur-ammoniak zonder vrij zwavelzuur met soda-nitraat mengelt, dan stelt men zich bloot aan stikstof te verliezen. De nitraat wordt door het zwavelzuur ontbonden. « De bruine-roode » kleur van zekere solferzuren-ammoniak komt » somtijds voort uit de tegenwoordigheid van » vergiftige stoffen voor de planten, de sulfocy- » anure van ammonium of de rhodanammonium, » zelfs wanneer het meststof maar in kleine hoe- » veelheid gebruikt wordt. » Damseaux.

⁂

Moet men den soda nitraat of het solferzuur-ammoniak verkiezen ? Dit hangt vooreerst af van den prijs van den kilogram stikstof onder deze twee vormen. De salpeter-stikstof heeft in het algemeen eene groetere landbouw-waarde als de ammoniak stikstof. Men neemt aan dat de ammoniak zich in nitraat moet veranderen vooraleer hij tot voedsel der planten kan dienen. De salpeterwording is slechts mogelijk onder eenige wel aangeduide voorwaarden. Indien de voorwaarden ongunstig zijn dan zal het solferzuur-ammoniak bijna geen uitwerksel op de planten hebben. In eenen zuren grond is de salpeterwording onmogelijk. In de kempen moet men solferzuur-ammoniak terzelvertijd als andere rijke aan kalk meststoffen, zoeals minerale phosphaten of phosphaten van metaalschuim phosphaten of scories gebruiken. Nooit nogtans mengt men deze meststoffen ondereen mengelen. In aanroering met den kalk zou het solferzuur-ammoniak zich ontbinden en verwiegen.

⁂

Het solferzuur-ammoniak is een *opklimmend* stof ; het heeft de hoedanigheid zich tot de hoogste lage van den grond te verheffen. Onder dit oogpunt ware het geraadzaam het voor den winter, in de zeer doordringbare, zeer lichte, zeer zavelachtige gronden te gebruiken, ten minsten indien men een krachtig stikstof inhoudend meststof voor den winter noodig heeft. In de kweekingen van Rothamsted heeft de nitraat altijd betere resultaten gegeven als het solferzuur-ammoniak. Men moet in het algemeen aannemen dat het voordeeliger is nitraat dan solferzuur te gebruiken.

Tongeren, 4 december 1886.

H. R. Julien.

Katholieke associatie van het kanton Tongeren.

De heeren leden der katholieke associatie zijn verzocht tegenwoordig te zijn aan de algemeene vergadering die zal plaats hebben in het lokaal van den katholieken kring Concordia, zondag 12 december, om 2 uren namiddag.

DAGORDE :

Persoonlijke militaire dienst.

MECHTILDA

OF HET

WEESKIND.

(Vervolg)

De weduwe nam afscheid van den geestelijke, en begaf zich met haar aangenomen kind naar de woning van hare nicht, terwijl de eerw. heer Fister nog denzelfden avond naar den oom van Mechtilda ging om hem de gelukkige verandering aan te kondigen, die er in den toestand van het kind was ontstaan.

Des anderendaags 's morgens verliet mevrouw Schönhauzen met Mechtilda in een rijtuig de stad Presburg, om zich naar een buitengoed te begeven, hetwelk zij in de omstreken van Weenen bezat. Het kind was in zijn nieuw verblijf ten hoogste in zijnen schik, en wanneer zij des avonds in haar kamerken was gekomen, knielde zij alvorens zich ter ruste te begeven neder en bedankte God voor zijne goedertierende leiding.

II.

De weduwe Schönhauzen, die eene goede opvoeding had ontvangen, verwaarloosde niets om het hart en den geest van haar pleegkind te vormen en met nuttige kundigheden te versieren : zij gelukte hierin volkomen : Mechtilda leerde vlijtig en maakte bewonderenswaardige vorderingen. Hare weldoenster bepaalde zich hier met bij ; zij onderrichtte haar tevens in alles wat het hand- en huiswerk betreft en gaf haar ook eene godsdienstige opvoeding ; in een woord, de weduwe het niets onbeproefd, om Mechtilda zoo op te leiden, dat zij eens als eene voortreffelijke persoon in de maatschappij zou kunnen optreden en voor zich zelve zorgen, indien ooit de wisselvallige fortuin haar den rug mocht keeren.

De wees beantwoordde volkomen aan de verwachting harer weldoenster ; zij was ijverig en werkzaam, en veroorzaakte haar, door hare uitmuntende hoedanigheden, elken dag meer en meer vreugde.

— Ik dank u, goede God, zegde de weduwe dikwijls in zich zelve, dat gij mij het denkbeeld in de kerk te Presburg ingeeven hebt, om dat weeskind bij mij te nemen ; de dankbaarheid en liefde die het aanminnig kind mij toedraagt, verschaffen mij het zoetste genoegen, ja maken mijn grootste geluk uit.

III.

Onder de leiding van Mme Schönhauzen nam Mechtilda dagelijks in goede hoedanigheden toe en was op haar achttiende jaar een toonbeeld van deugd en schoonheid, die nog door hare zedigheid werd verhoogd, welke in geheel haar uiterlijke, in alle hare handelingen uitblonk.

Intusschen zond de Voorzienigheid, welker oordeelen ondoorgrondelijk zijn, de goede weduwe eene zware beproeving over. Op zekeren nacht werd haar huis, met al de geldwaarden en menheden, de prooi der vlammen, en het vernielend element nam zoo snel toe, dat zij en Mechtilda nauwelijks den tijd hadden van zich zelven te redden.

Deze slag trof de dame zwaar ; nogtans was zij onderworpen in haar lot. Zij begaf zich met Mechtilda naar Presburg en ging daar de woning van hare onlangs overledene nicht betrekken.

— Mechtilda, zegde Mme Schonhauzen op zekeren dag tot hare aangenome dochter, ik heb u reeds gezegd, dat het overige mijner fortuin in handen van eenen bankier te Weenen berust. De helft daarvan is voor mij toereikend, om stil te leven ; de andere helft zal voor uwe huwelijksgifte dienen.

— Spreek mij van geene echtverbintenis, zegde Mechtilda, ik wil bij u blijven. Ik heb het geluk met u gedeeld, ook zal ik de wederweerdigheden met u deelen. U verlaten, dierbare weldoenster, neen, dat nooit !

— Ik weet het mijn kind, dat gij mij niet zult verlaten, zegde de weduwe, terwijl zij een traan van aandoening uit hare oogen wischte ; ik ken uw gevoelig en dankbaar hert. De hemel wille er u over loonen !

Den volgenden dag was Mme Schonhauzen door de koorts aangetast en moest te bed blijven. Mechtilda ging onmiddellijk den geneesheer roepen, welke verklaarde dat de ziekte bedenkelijk was en de grootste zorgen verciischte.

Dit bericht dompelde de goede Mechtilda in diepe droefheid. Met de grootste nauwgezetheid volgde zij de bevelen van den doctor en verzorgde de lijdende op de liefderijkste wijze. Den nacht bracht zij in eenen leuningstoel bij het bed der kranke over, en was op het minste gerucht gereed om de verlangens der zieke te voldoen.

Zes weken bracht Mechtilda alzoo in zorgen en bijna onophoudelijk waken door. Haar gelaat werd bleek en mager ; zij gevoelde zich ongesteld ; doch haar moed en hare teedere genegenheid ondersteunden haar, en zij had thans het genoegen haar vurig verlangen vervuld te zien ; hare weldoenster werd hersteld.

— Mijne dochter, zegde de weduwe op zekeren morgen, ik ben te zeer beloond voor het goed dat ik u heb willen bewijzen alvorens u te kennen. God zal het u eens honderdvoudig wedergeven.

— Ik heb slechts mijne plicht gedaan, zegde Mechtilda, en zal nooit naar weerde al het goed kunnen vergelden, dat gij mij bewezen hebt. In zuur en zoet zal ik altijd aan uwe zijde staan, en u naar mijn vermogen tammer ondersteunen, zoo u andermaal ziekte of ramp mocht treffen.

Helaas de arme weduwe had den lijdensbeker nog niet tot op den bodem geledigd ; de bankier die het overige van haar vermogen in handen had, ging bankroet. Gesterkt door den godsdienst, aanveerdde zij dien nieuwen slag met moed en gelatenheid ; enkelijk scheen Mechtilda's toekomst haar te bekommeren.

— Mijn kind, zegde zij dikwijls, ik ben met uw lot bewogen ; wat gaat gij toch geworden ?

— Al wat God in zijne alwijsheid beschikt, zeide Mechtilda ; doch wat u betreft, mijn hert zegt het mij, dat Hij u niet zal verlaten.

IV.

In aanzien der moeilijke omstandigheden, waarin zij zich thans bevonden, had Mechtilda weldra een besluit genomen. Op zekeren morgend verliet zij stilzwijgend de woning en begaf zich naar de kerk der H. Maagd.

— Het is in deze kerk, zeide zij in zich zelve, dat de weduwe Schonhauzen mij gereed heeft ; het is ook hier dat ik op mijne beurt haar zal redden.

Bij deze woorden knielde zij voor het Mariabeeld neder, en smeekte de troosteres der bedrukten om hulp en bijstand. Bij het eindigen van haar gebed, voelde zij haar hert verlicht en verliet de kerk bijna gezamentlijk met eene dame, wier goedaardig gelaat haar een zeker vertrouwen inboezemde.

— Madame, zegde Mechtilda, verschoon mijne vrijpostigheid u hier te durven aanspreken en u eene gunst te verzoeken.

— Spreek vrij, antwoordde de dame goedwillig, ik luister.

Alsdan verhaalde Mechtilda hare geschiedenis, zonder iets te verzwijgen ; de goedheid van hare weldoenster ; de gelukkige dagen, die zij beleefd hadden ; de rampen, die haar hadden getroffen, en den ellendigen toestand, waarin zij zich nu bevonden.

De dame scheen bewogen en vroeg :

— En welk is thans uw verlangen ?

— Om werk te krijgen en alzoo in de noodwendigheden mijner ongelukkige weldoenster te kunnen voorzien.

— Maar gij zijt er niet aan gewoon !

— Ik zal er weldra aan gewoon zijn, madame ; met goeden wil vermag men veel.

— Maar zeg eens, waaraan zou men u kunnen bezigen ?

— Aan borduur en bijzonder aan tapijtwerk, madame.

— Welnu, wij zullen zien. Vergezel mij naar mijne woning. Ik zal u een aanbevelingsbrief voor de firma Becker medegeven, en ik twijfel niet of ge zult er werk aantreffen. Daarenboven geloof ik dat de Hemel uwe eidelmoedige ondernemingen zal zegenen.

Zonder verwijl deed het meisje wat de goede dame bevolen had. Zij begaf zich naar het aangeduide magazijn van borduurwerk, en werd door